

Сокол Р.В.
студентка
Соломіна Г.В.
к.е.н, доцент кафедри економіки та фінансів,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

КОРПОРАТИВНІ ВІДНОСИНИ У ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ З СУЧАСНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ

Акціонерна форма господарювання, в Україні, є провідною. У перелік господарських товариств корпоративного сектору потрапляють акціонерні товариства і лише та частина товариств з обмеженою відповідальністю, в яких управління відокремлене від власності. Поняття «корпоративні фінанси» поєднує у собі дві категорії – «фінанси» і «корпорація». На думку вітчизняних вчених-економістів [1, 2, 3], фінанси – це економічні відносини, які пов'язані з формуванням і використанням фондів фінансових ресурсів. Трактують корпорації, у вітчизняній правовій базі, не збігається із загальноприйнятим у світовій практиці. Вітчизняне законодавство трактує зміст категорії «корпорація» – договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації [4].

З цілого ряду об'єктивних та суб'єктивних причин фінанси підприємств у сучасній Україні, досить часто розглядаються як «придаток» до державних фінансів, що є наслідком домінування пострадянської фінансової школи. Цілком очевидно, що інтерпретація фінансової системи «зверху», з позицій державних фінансів, як це прийнято у вітчизняній фінансовій науці є односторонньою і недостатньою. Як наслідок, має місце значний розрив між запитами фінансової практики та пропозицією фінансової науки та освіти.

Сучасне бачення функцій корпоративних фінансів дещо відрізняються від традиційної їх інтерпретації пострадянською фінансовою наукою. Поряд із усталеними функціями (формування фінансових ресурсів, їх розподілу, контролю за ефективним формування та розподілом ресурсів), виокремлюються новітні: трансформація преференцій капіталодавців у параметри залучення капіталу, функція впливу на поведінку учасників фінансових відносин, вартість, формуюча функція та функція трансферту інформації [1, с. 78]. Дослідження теорії корпоративних фінансів дозволяє зробити висновок, що концептуально вона сформувалась на основі низки модельних конструкцій (рис. 1) [2, с. 28; 3, с. 43; 5, с. 159].

Рис. 1. Модельні конструкції корпоративних фінансів

Крім того, корпоративні фінанси включають практичні розробки та рекомендації у сфері управління, фінансового інжинірингу, обліку, аналізу та контролю фінансових ресурсів.

В останні десятиріччя теорія корпоративних фінансів зазнала значних змін, оскільки у 70–80-ті роки XX ст. на зміну економічному раціоналізму прийшли концепції «поведінкових фінансів» і «емпіричних ефектів», що зосереджуються на ірраціональній поведінці учасників економічних відносин у ситуаціях невизначеності та ризику. Результатом їх появи стало формулювання нових принципів фінансового мислення, до яких, як вважають автори належать [5, с. 13; 6]: доходи та витрати минулих періодів необхідно аналізувати для оцінки прийнятих рішень, однак оптимізувати можливо лише майбутні доходи й витрати; гроші мають вартість, що являє собою функцію часу, на яку здійснюють вплив фактори інфляції, ризику та ліквідності; вартість народжується на ринку, оскільки цінність товарів визначається тим, за скільки його можна придбати чи продати; ризики мають вартість, адже їх можна набути та уникнути, однак для цього необхідно здійснити певні витрати; власність обтяжлива, адже являє собою не тільки потенціал можливостей, а й сукупність зобов'язань та ризиків, пов'язаних з її утриманням; бухгалтерський прибуток є умовним, адже бухгалтерські доходи та витрати – результат приведення господарських операцій до певного періоду часу, без урахування упущених можливостей і зміни цін на наявні ресурси; альтернативне вимірювання фінансових результатів, адже в ході формування прибутку необхідно враховувати не лише витрати, а й упущені можливості.

Дослідження особливостей розвитку корпоративних фінансів в умовах нестабільної ринкової економіки, швидких змін зовнішнього і внутрішнього середовища, ірраціональної фінансової поведінки та мислення, свідчить про необхідність постійного удосконалення та пошуку методичних прийомів обґрунтування управлінських рішень у зазначеній сфері, фінансових технологій та інструментів їх реалізації.

Список використаних джерел:

1. Зимовець В.В. Корпоративні фінанси як домінанта фінансової науки/ В.В. Зимовець, О.О. Терещенко //Фінанси України. – 2015. – № 9. – С. 78–95.
2. Хотинская Г.И. Корпоративные финансы: эволюция теории и практики / Г.И. Хотинская, Е.И. Шохин // Вестник Финансового университета. – 2010. – № 6. – С. 28–33.
3. Теплова Т.В. Корпоративные финансы : учебник для бакалавров / Т.В. Теплова. – М.: Издательство Юрайт, 2013. – 655 с. – Серия: Бакалавр. Углубленный курс.
4. Господарський кодекс України: Закон України № 436–IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс] // ВВР. – 2003. – №№18–22. – ст. 144 – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
5. Корпоративные финансы: учебн. пособие / [Е.В. Устюжанина, А.Г. Петров, А.В. Садовнича, С.Г. Евсюков]. – М.: Дело, 2008 – 672 с.